

KIRJALLINEN KYSYMYS 563/2003 vp

Hyvinkään aseman koulukorttelin säilyttäminen

Eduskunnan puhemiehelle

Hyvinkään aseman kulttuurihistorialliseen kuvaan kuuluvaa koulukorttelia uhkaa purkaminen. Aseman puu- ja kivikoulujen tilalle on tarkoitus rakentaa uusi kauppakeskus. Purkamisen mahdollistava asemakaavamuutos on parhaillaan valmistelussa.

Purku-uhan alla on vuonna 1910 rakennettu ja vuonna 1913 laajennettu puukoulu. Valmistuttuaan koulu oli Hyvinkään asema-alueen suurin yksikerroksinen rakennus. Aseman koulun juhlasalissa pidettiin myös vuonna 1917 Hyvinkään kunnan perustava kokous.

Toinen osa, professori Antero Pernajan suunnittelema kivikoulu, valmistui vuonna 1954 ja vihittiin käyttöön vuonna 1955.

Molemmat — sekä puukoulu että kivikoulu — edustavat vanhaa ja säilyttämisen arvoista suomalaista arkkitehtuuria ja rakennusperinnettä.

Ainoat Hyvinkään ydinkeskustassa vielä säilyneet hirsiset puurakennukset ovat kahta puolta rautatietä: rautatieasema, postitalo ja aseman puukoulu. Ne muodostavat yhdessä historiallisen kokonaisuuden.

Kansalaissodan aikana aseman puukoulussa oli naisten vankileiri, johon koottiin punaisten puolella taistelleita työläisnaisia. Sotien aikana puukoulu oli sotilaiden ja työvelvollisten majoitusta ja myöhemmin myös inkeriläisten kokouspaikka.

Museoviraston kanta aseman koulukorttelin säilyttämiseen on yksiselitteisen selvä: "Koulukortteli edustaa sellaista kulttuurihistoriallista ra-

kennuskantaa, jonka säilymistä paikallisten ja maakunnallisten viranomaisten tulee päätöksillään tukea, kuten maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää."

Museovirasto ei pidä perusteltuna purkaa kunnostus- ja käyttökelpoisia, paikallisesti merkittäviä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia.

Samalla kannalla on myös Keski-Uudenmaan maakuntamuseo, jonka mielestä koulurakennusten seudulliset, paikallishistorialliset, rakennustaiteelliset ja kaupunkikuvalliset arvot ovat niin merkittäviä, ettei rakennusten purkaminen ole perusteltua.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus muistuttaa Hyvinkään kaupunkia maankäyttö- ja rakennuslain velvoitteista, jotka koskevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten säilyttämistä ja

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä estääkseen Hyvinkään aseman koulukorttelin purkamisen ja kauppakeskuksen rakentamisen kaupungin paikallishistoriaan olennaisesti kuuluvien puu- ja kivikoulujen tilalle?

KK 563/2003 vp — Jaakko Laakso /vas

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2003

Jaakko Laakso /vas

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainituksa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimittanut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Jaakko Laakson /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 563/2003 vp:

Aikooko hallitus muistuttaa Hyvinkään kaupunkia maankäyttö- ja rakennuslain velvoitteista, jotka koskevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten säilyttämistä ja

mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä estääkseen Hyvinkään aseman koulukorttelin purkamisen ja kauppakeskuksen rakentamisen kaupungin paikallishistoriaan olennaisesti kuuluvien puu- ja kivikoulujen tilalle?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittavasti seuraavaa:

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan asemakaavan yhtenä sisältövaatimuksena on, että rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaupungin tulee asemakaavan muutos-

ta valmistellessaan ottaa tämä, kuten kaavalle asetettavat muutkin sisältövaatimukset, huomioon. Lain mukaisesti valtion tehtävät kunnan kaavoituksessa painottuvat valtakunnallisten tavoitteiden turvaamiseen, neuvotteluyhteistyöhön ja neuvonta- ja asiantuntija-avun antamiseen kunnille kaavoitusprosessin kuluessa. Näitä tehtäviä ympäristöhallinnossa hoitaa alueellinen ympäristökeskus, jolla on myös mahdollisuus puuttua kunnan maankäyttö- ja rakennuslain vastaiseen kaavaratkaisuun oikaisukehotusmenettelyn ja valituksen kautta.

Hyvinkään kaupunki on parhaillaan laatimassa asemakaavan muutosta. Tässä yhteydessä Uudenmaan ympäristökeskuksella on tilaisuus ottaa kantaa kaupungin kaavoitussuunnitelmiin. Ympäristökeskus ja kaupunki käyvät joka tapauksessa vähintään kerran vuodessa maankäyttö- ja rakennuslain 8 §:n mukaisen kehittämisseskustelun, jossa käsitellään mm. merkittäviä kaava-asioita. Nyt kysymyksen kohteena oleva koulukortteli on paikallisesti merkittävä ja Museovirasto on esittänyt kantanaan, että korttelin säilyminen tulisi ratkaista maankäyttö- ja rakennuslain keinoin. Nyt menossa olevan kaavoitusprosessin eräänä tarkoituksena on selvittää, onko tämä mahdollista.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2003

Ympäristöministeri Jan-Erik Enestam

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Herr talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Jaakko Laakso /vänt undertecknade skriftliga spörsmål SS 563/2003 rd:

Ämnar regeringen påminna Hyvinge stad om de förpliktelser som enligt markanvändnings- och bygglagen gäller bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, och

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att förhindra att skolkvarteret vid Hyvinge station rivs och ett handelscentrum byggs i stället för de skolor i trä och sten som är väsentliga inslag i stadens lokala historia?

Som svar på detta spörsmål får jag vördsamt anföra följande:

Enligt 54 § i markanvändnings- och bygglagen är ett av kraven på innehållet i en detaljplan att den byggda miljön och naturmiljön värnas och särskilda värden i anslutning till dem inte förstörs. Staden bör vid beredningen av ändringar i

detaljplaner beakta detta på samma sätt som de övriga krav som ställs på innehållet i planen. Enligt lagen viktas statens uppgifter i kommunernas planläggning på att säkra de riksomfattande målen, på rådgivande samarbete och på bistånd i form av rådgivning och expertis under planläggningsprocessen. Inom miljöförvaltningen handhas dessa uppgifter av de regionala miljöcentralerna, som också har möjlighet att ingripa i kommunens planlösningar som strider mot markanvändnings- och bygglagen genom att ge kommunen en rättelseuppmaning eller genom besvär.

Hyvinge stad arbetar som bäst på en ändring av detaljplanen. I detta sammanhang har Nylands miljöcentral möjlighet att ta ställning till stadens planer för planläggningen. Miljöcentralen och staden för i varje händelse årligen utvecklingssamtal enligt 8 § i markanvändnings- och bygglagen, och då behandlas bl.a. viktiga planläggningsärenden. Det ifrågavarande skolkvarteret har lokal betydelse och Museiverket har som sin ståndpunkt fört fram att bevarandet av kvarteret bör avgöras med de medel som markanvändnings- och bygglagen ger. Ett av syftena med den pågående planläggningsprocessen är att undersöka om detta är möjligt.

Helsingfors den 8 december 2003

Miljöminister Jan-Erik Enestam